

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ

УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ

РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ

Затверджено та введено в дію
Наказом Ректора УІРФР
від 13.07.2017 р. № 12/3
в редакції, затвердженій
Наказом Ректора УІРФР
від 02.01.2020 р. № 1/4

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2. НОРМИ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	4
3. ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	5
4. АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	7
5. УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	9
6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	10

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі – Положення) Українського інституту розвитку фондового ринку (далі – Інститут) визначає загальноприйняті норми здійснення освітньо-наукової діяльності здобувачами вищої освіти, а також педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та іншими категоріями співробітників (далі – співробітники Інституту) з дотриманням основних моральних і правових стандартів академічної поведінки та принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності.

1.2. Положення розроблене відповідно до Конституції України, Цивільного кодексу України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, чинних наказів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, внутрішніх документів Інституту.

1.3. Це Положення є основним нормативним документом, що регламентує дотримання принципів академічної доброчесності в Інституті.

Організація освітньо-наукової діяльності здобувачами вищої освіти, а також педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та іншими категоріями співробітників в Інституті здійснюється з дотриманням принципів академічної доброчесності відповідно до цього Положення з урахуванням чинних норм актів законодавства та внутрішніх документів Інституту.

1.4. Метою цього Положення є підтримка та розвиток сприятливих умов для якісної підготовки висококваліфікованих фахівців, які демонструють морально-етичну поведінку, високої якості результатів наукової та науково-методичної діяльності членів Інститутської спільноти, ефективної діяльності всіх членів Інститутської спільноти, розкриття творчого потенціалу учасників науково-освітнього процесу та розвитку організаційної культури.

1.5. Положення регламентує визначення видів порушень академічної доброчесності, відповідальності за них, управління процесами забезпечення академічної доброчесності, а також основи поведінки всіх зацікавлених осіб.

1.6. Дотримання академічної доброчесності належить до ключових засад забезпечення якості освіти та науково-освітньої діяльності Інституту та наріжним етичним принципом Інституту.

Основними засадами академічної доброчесної поведінки є: відповідальність, довіра, законність, правдивість, прозорість, чесність.

2. НОРМИ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками, а також здобувачами вищої освіти, іншими співробітниками Інституту, передбачає:

- коректне посилання на джерела інформації (цитування) у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про інтелектуальну власність, авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу, навчальну) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне і справедливе оцінювання результатів наукової та освітньої діяльності;
- повага прав і свобод, честі й гідності особистості;
- визнання, повага і забезпечення свободи думки і слова учасників освітнього процесу;
- не допускання домагань, приниження, експлуатації будь-якого характеру;
- коректна, ввічлива, толерантна й недискримінаційна поведінка;
- дотримання норм мовного етикету та правил ділової письмової й усної комунікації;
- дотримання принципів наукової етики, утримання від списування, плагіату, фальсифікації, привласнення наукових ідей та/або допомоги іншим у таких діях;
- відмова від поширення неправдивої та/або неперевіреної інформації про Інститут або членів Інститутської спільноти, розкриття конфіденційної інформації та персональних даних інших осіб;
- утримання від будь-яких форм корупції;
- вирішення конфліктних ситуацій конструктивно, в атмосфері взаєморозуміння та поваги, предметно та справедливо;
- утримання в усіх ситуаціях як в межах, так і поза межами Інституту, у т.ч. під час реалізації академічної мобільності, міжнародних програм, грантів та

проектів, від будь-яких дій і висловлювань, які суперечать етичним нормам і можуть завдати шкоди іншим людям та/або репутації, майну, фінансовому стану Інституту;

- вжиття заходів щодо профілактики порушень норм законодавства, етичних принципів та стандартів поведінки;
- сумлінне виконання професійних обов'язків на високому якісному рівні;
- формування культури діалогу, життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді, ошадливого ставлення до довкілля;
- сприяння розвитку здібностей, виховання відповідального ставлення до фізичного і психічного здоров'я та навичок здорового способу життя.

2.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти, крім положень п.2.1. цього Положення, передбачає:

- самостійне виконання індивідуальних письмових робіт, навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- утримання від списування та/або використання будь-яких недозволених матеріалів, носіїв інформації чи технічних засобів під час заходів проміжного і підсумкового контролю;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3. ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Порушенням академічної доброчесності вважається недотримання норм Розділу 2 цього Положення.

Специфічними випадками порушень академічної доброчесності є такі:

- академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- неналежне оформлення запозичення результатів інших науковців;
- фабрикація - вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях, у т.ч. використання неіснуючих джерел (наявність в тексті посилань на неіснуючі джерела, недостовірні або неточні відомості про джерела);
 - фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних або документів, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
 - списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
 - обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу, у т.ч. проходження процедур контролю знань підставними особами;
 - хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
 - необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти, у т.ч. застосування системи оцінювання, що не відповідає декларованим цілям та завданням теми, дисципліни, практики, освітньої програми тощо; відсутність об'єктивних критеріїв оцінювання;
 - академічний саботаж – умисне невиконання або недбале виконання певних обов'язків, прихована протидія здійсненню чого-небудь;
 - ігнорування передбачуваних порушень академічної доброчесності іншими особами, або вчинення дій, спрямованих на приховування порушення;
 - використання шантажу чи підкупу;
 - непотизм, кумівство, перевищення повноважень, використання родинних зв'язків чи службового становища для отримання переваг у навчальній, науковій чи адміністративній сфері;
 - вплив на результати анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості навчальних дисциплін;
 - симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів оцінювання результатів навчання;
 - вчинення дій, спрямованих на попереднє та незаконне ознайомлення зі змістом матеріалів підсумкового контролю;

- використання системи прихованих сигналів (звукових, жестових та ін.) при виконанні групових контрольних заходів, тестів, тощо з однаковими варіантами;
 - вибіркове цитування для поліпшення власних показників або для того, щоб догодити редакторам, рецензентам чи колегам;
 - надання спонсорам можливості ставити під загрозу незалежність дослідного процесу або повідомлення про результати таким чином, щоб сформулювати або поширити упереджене уявлення про дослідження;
 - наклеп, зловмисне звинувачення дослідника в скоєнні порушення принципів академічної доброчесності;
 - свідоме перебільшення важливості та практичної значущості результатів.
- Наведений перелік не є вичерпним та не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

4. АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. За підтвержене порушення академічної доброчесності члени Інститутської спільноти можуть бути притягнені до академічної відповідальності.

4.2. Основними формами академічної відповідальності за підтвержене порушення академічної доброчесності виступають:

- недопущення до захисту дисертації;
- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання, почесної відзнаки;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- попередження;
- догана;
- відкликання публікації, роботи, заявки з подальшого розгляду;
- інформування зовнішніх стейкхолдерів.

4.3. За підтвержене порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання результатів їх навчальної діяльності (контрольна робота, екзамен, залік тощо);
- повторне вивчення відповідного освітнього компонента освітньої-професійної / освітньо-наукової програми;
- недопущення до захисту кваліфікаційної роботи;
- відмова у присудженні або позбавлення присвоєних кваліфікації, почесної відзнаки чи освітнього рівня;
- відрахування із Інституту;
- позбавлення академічної стипендії;
- попередження;
- догана;
- відкликання публікації, кваліфікаційної, курсової, конкурсної роботи з подальшого розгляду;
- інформування зовнішніх стейкхолдерів.

4.4. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про недотримання нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності та оскаржувати такі матеріали перевірки;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутнім під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

4.5. Повідомлення про порушення академічної доброчесності здійснюється особисто відповідно ієрархії підпорядкованості залучених суб'єктів.

Особам, які повідомили про порушення академічної доброчесності, гарантується захист від переслідування в разі відсутності факту навмисного клепу.

4.6. Застосування конкретного виду академічної відповідальності залежить від ступеню порушення академічної доброчесності та має відбуватись відповідно ієрархії підпорядкованості залучених суб'єктів.

При застосуванні академічної відповідальності за порушення академічної

доброчесності особа вправі вимагати його розгляд Комісією з етики чи в судовому порядку.

Додатковими обставинами застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності є:

- визнання провини;
- ступінь співробітництва;
- рівень систематичності;
- ступінь (масштабність наслідків) впливу порушення;
- інші обставини.

4.7. Комісія з етики встановлює та розглядає факти порушення академічної доброчесності. На цій основі готуються рекомендації для залучених сторін, у т.ч. для подальшого розгляду (в разі необхідності) Вченою Радою Інституту чи Ректором Інституту.

4.8. Дії, в яких наявні ознаки порушення академічної доброчесності, можуть також бути підставою для притягнення особи до дисциплінарної, цивільно-правової, адміністративної, кримінальної відповідальності у випадках та порядку, встановлених законодавством. Притягнення особи до відповідальності за порушення академічної доброчесності може здійснюватися незалежно від притягнення до інших видів відповідальності.

5. УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Управління процесами забезпечення академічної доброчесності в Інституті відбувається на всіх рівнях в рамках визначеної субординації та організаційної структури.

5.2. До кола обов'язків суб'єктів управління процесами забезпечення академічної доброчесності в Інституті відносяться:

- розвиток єдиної організаційної культури Інституту та структурних підрозділів, у т.ч. культури академічної доброчесності;
- дотримання цінностей, організаційної культури та стандартів етичної поведінки;
- налагодження ефективної діяльності Інституту та структурних підрозділів, підтримання його позитивного іміджу та репутації як провідного науково-дослідницького, освітнього та культурного центру;
- поширення ключових цінностей серед співробітників і студентів,

впровадження культури постійного вдосконалення у науково-освітню практику;

- проведення регулярного оцінювання стану організаційної культури та виконання норм Етичного кодексу в Інституті та структурних підрозділах;
- мінімізація бюрократичних процедур до рівня, який забезпечить високу продуктивність роботи членів Інститутської спільноти;
- проведення аналізу внутрішньої діяльності та процесів з метою виявлення можливостей їх покращення, запобігання порушень етичних стандартів.

5.5. Виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності розглядається Комісією з етики.

Конкретні процедури, види санкцій, способи дисциплінарного впливу та особливості їх застосування визначаються Положенням про Комісію з етики.

5.6. Профілактика порушень та сприяння розв'язанню етичних конфліктів, що виникають у зв'язку з порушеннями академічної доброчесності, становить завдання Комісії з етики.

Особливості створення та функціонування Комісії з етики регламентуються Положенням про комісію з етики.

5.7. Популяризація принципів академічної доброчесності проводиться на всіх рівнях управління процесами забезпечення академічної доброчесності.

Керівники структурних підрозділів забезпечують належне інформування, методичну, аналітичну та консультативну підтримку особисто та з використанням інструментарію веб-сайту Інституту.

5.8. Контроль за станом забезпечення академічної доброчесності на всіх рівнях покладається на ректорат Інституту.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення про академічну доброчесність затверджується та вводиться в дію наказом ректора Інституту.

6.2. Зміни та/або доповнення до цього Положення вносяться в порядку, встановленому для його прийняття.